HQ-509 Seat No.________

M. A. (Sem. IV) Examination

March / April – 2015

Gujarati : CC - 402

(ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન)

Time : Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણનો છે.

૧ ભારતીય આર્યના વિકાસની ભૂમિકાઓ સદૃષ્ટાંત જણાવો.

અથવા

૧ પ્રાચીન ભારતીય આર્યથી મધ્ય ભારતીય આર્ય સુધી આદિ-મધ્ય અને અંત્ય સ્થાને અસંયુક્ત વ્યંજનોનું પરિવર્તન ઉદાહરણ સહિત જણાવો.

૨ ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્‌ભવ અને વિકાસ આલેખો.

અથવા

૨ પ્રાકૃત - અપભ્રંશથી ગુજરાતીમાં થયેલ સ્વર પરિવર્તન વિશે સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

૩ ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઓનો પરિચય કરાવો.

અથવા

૩ નીચેની નોંધ લખો.

(૧) ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો.

(૨) ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો.

૪ નોંધ લખો : (ગમે તે **બે**)

(૧) ભાષાનું ધ્વનિ પરિવર્તન અને તેના પ્રકારો.

(૨) ગુજરાતી વાક્યરચના અને તેના પ્રકારો.

(૩) ગુજરાતીનું શબ્દભંડોળ

(૪) ઉત્તર ગુજરાતની બોલીની લાક્ષણિકતાઓ.

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નમાંથી કોઈ પણ **સાત** પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧) આર્યભાષાનો સૌથી જૂનો ભાષાનમૂનો કયો અને તે કયા આરસામાં મળી આવ્યો ?

(૨) શૌરસેની પ્રાકૃત ભાષા વિશે જણાવો.

(૩) સંયોગલોપ અને પૂર્વસ્વર દીર્ઘત્વ જણાવો.

(૪) પ્રાચીન ગુજરાતીને વિદ્વાનોએ કયા નામથી ઓળખાવી છે ?

(૫) પ્રાકૃત - અપભ્રંશથી ગુજરાતીમાં થયેલ પરિવર્તનમાં 'હ' ધ્વનિનું કેવું પરિવર્તન થયું છે ?

(૬) ગુજરાતીના અર્ધસ્વરો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

(૭) ગુજરાતીના સ્પર્શસંઘર્ષી ધ્વનિઓ કયા છે ?

(૮) ગુજરાતીના અનુનાસિકો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

(૯) ધ્વનિ પરિવર્તનના પ્રકારો કેટલા ? કયા કયા ?

(૧૦) પદસંવાદ વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

(૧૧) ગુજરાતની બોલીઓ કેટલી ? કઈ કઈ ?

(૧૨) અપભ્રંશના 'અઇ' અને 'અઉ' નું ગુજરાતીમાં થયેલ પરિવર્તન ટૂંકમાં જણાવો.